

Opmandskendelse

i

faglig voldgift (FV2013.0078)

Fagligt Fælles Forbund

(forhandlingssekretær Ivan Bak)

mod

Dansk Byggeri

for

CRH A/S Betonelement, Hobro

(afdelingschef Thorsten Wilstrup)

Voldgiftsretten

Voldgiftsretten er nedsat i medfør af Industrioverenskomsten 2012 mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund. 3F har som medlemmer af voldgiftsretten udpeget forhandlingssekretær Ole Christensen og forhandlingssekretær Tonny Holm. Dansk Byggeri har udpeget konsulent Per Bjerggaard Jepsen og juridisk konsulent Lise Bernth. Undertegnede landsdommer Mogens Kroman er af Arbejdsrettens formand udpeget som opmand.

Sagen har været forhandlet den 4. juli 2013 i Dansk Byggeri, Nørre Voldgade 106, 1015 København K.

Parternes påstande

Klageren har påstået indklagede tilpligtet til Fagligt Fælles Forbund at betale 69.630 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra ydelsernes forfaldstid.

Beløbet er af klager anført at dreje sig om 11 hjemsendte medarbejdere, der skal have godtgørelse, opgjort på 3 G-dage, 24., 27. og 28. december 2012, og dagpenge 5 dage, 25., 26., 31. december 2012 og 1. og 2. januar 2013. Beløbene pr. dag er 788 kr. i 2012 og 801 kr. i 2013.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagens omstændigheder

Sagen drejer sig om uenighed om fortolkning af Industriooverenskomstens § 47 Hjemsendelse.

Betonelement A/S er en del af CRH Concrete-koncernen med hovedsæde i Brørup og med fabrik i bl.a. Hobro. Denne sag vedrører hjemsendelse fra fabrikken i Hobro.

Af referat fra ekstraordinært SU-møde den 8. oktober 2012 fremgår:

”Følgende blev diskuteret og aftalt:

Ordrebeholdningen vil i de kommende uger falde fra 2,6 mil. til 1,5 mil. hvilket vil betyde, at det allerede fra uge 43 bliver nødvendigt at foretage hjemsendelser. Det blev diskuteret, om den rette løsning var afskedigelser, fordeling eller hjemsendelser. Hjemsendelser er den fornuftigste løsning, da det fra salgsafdeling er vurderet, at arbejdsopgaverne stiger igen, da der pt. er en del sager i spil. I forbindelse med hjemsendelserne vil der ikke blive taget hensyn til ancienniteter, men alene arbejdsopgaverne.

...”

Af et referat af SU-møde den 5. november 2012 fremgår, at der denne dag var hjemsendt 17 medarbejdere.

Den 5. december 2012 skrev CRH Concrete til ”rette vedkommende”:

”Udbetaling af feriegodtgørelse jul/nytår 2012

Efter aftale med 3F Mariager Fjord afdeling er nærværende brev til de hjemsendte medarbejdere udarbejdet og er kun gældende for disse medarbejdere. ...

Grundet din hjemsendelse, gør vi som virksomhed dig hermed opmærksom på, at du ikke er underlagt virksomhedens kollektive feriekalender.

Dette betyder for dig, at du ikke er forpligtet til at afholde jule/nytårsferie i din hjemsendelsesperiode, jf. virksomhedens feriekalender, selvom virksomheden har forudbetalt feriegodtgørelse herfor.

...”

11 medarbejdere blev den 19. december 2012 af CRH Concrete orienteret om, at de den 21. december 2012 kl. 14 ville blive hjemsendt midlertidigt på grund af manglende ordretilgang. Der er fremlagt "Hjemsendelse" til specialarbejder Jens Nielsen

Den 20. december 2012 skrev CRH Concrete til de samme medarbejdere, blandt andre Jens Nielsen:

"HJEMSENDELSE

Erstatter tidligere udleverede hjemsendelse.

CRH Concrete A/S står desværre i den situation, at vi på nuværende tidspunkt ikke kan beskæftige alle vores medarbejdere grundet ordremangel. Det er med beklagelse at vi fra og med den 3. januar 2013 desværre ser os nødsaget til at hjemsende dig.
..."

Det fremgår af lønsedler fra november, december 2012 og januar 2013 vedrørende Jens Nielsen, at han den 15. november 2012 blandt andet fik udbetalt 5 "Ferie-dagejuleferie", den 27. december 2012 blandt andet fik udbetalt "SH-forskud/udbetaling, og 10. januar 2013 blandt andet fik udbetalt 3 "Ledighedsdage VO"

Ved mæglingssmødet den 25. februar 2013 anførte arbejdsgiveren, at den første varslede hjemsendelse var en fejl, og at den allerede samme dag, og inden den var iværksat, blev ændret til først at få virkning fra den 3. januar 2013.

Regelgrundlaget

Det fremgår af overenskomstens § 46 Afskedigelse, stk. 11, om bortfald af opsigelsesvarsel blandt andet:

"Opsigelsesvarsel for arbejdsgiveren bortfalder:

...

Ved hjemsendelse i forbindelse med indtrædende maskinstandsning, materialemangel, vejrlig, manglende ordretilgang eller lignende og anden force majeure, som standser driften helt eller delvis. Hjemsendelse skal ske skriftligt og organisationerne har udarbejdet en blanket, der kan anvendes hertil."

Af overenskomstens § 47 Hjemsendelse fremgår blandt andet:

”Parterne har aftalt følgende retningslinier om hjemsendelse, jf. § 46, stk. 11:

Grundlag for hjemsendelse

- 1 Inden for de områder, hvor arbejdet traditionel er indstillet i hele eller dele af vinterperioden – som f.eks. kabel- og ledningsarbejde, brolægning og lignende – kan virksomheden hjemsende medarbejder i en periode.
- 2 Herudover kan medarbejderne i overensstemmelse med sædvanlig praksis hjemsendes f.eks. på grund af vejrlig, materialeangel, ordremangel og lignende
- 3 Parterne er enige om, at der ikke må være systematik i arbejdsgiverens hjemsendelse af medarbejdere. Der er endvidere enighed om, at arbejdsgiveren – så vidt muligt – bør orientere medarbejderen i så god tid som muligt inden hjemsendelsen.

Løn

- 4 Når medarbejderne er hjemsendt betyder det, at der ikke består en forpligtelse til at betale løn i hjemsendelsesperioden.
...”

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af tillidsrepræsentant Rene Lassen, faglig sekretær Lars Pedersen og produktionschef Henrik Blaabjerg.

Rene Larsen har forklaret blandt andet, at han talte med Henrik Blaabjerg den 21. december 2012 om ændringen af hjemsendelsestidspunktet til den 3. januar 2013. Han bad dem stå fast i den første besked om hjemsendelse fra den 21. december 2012. I starten troede han, at det ikke ville ændre noget, at det blev lavet om til den 3. januar 2013, men det fandt han senere ud af.

Lars Pedersen har forklaret blandt andet, at når man hjemsendte ansatte før jul, kunne de ansatte selv træffe bestemmelse om, hvad der skulle ske mellem jul og nytår, herunder beslutte sig for at være dagpengeberettiget.

Henrik Blaabjerg har forklaret blandt andet, at parterne i Hobro i oktober 2012 på ekstraordinært SU-møde blev enige om at anvende hjemsendelse på grund af fald i ordrebeholdningen. Skemaet over de hjemsendte er udført af Merete Sørensen. Datoerne under ”Hjemsendt” er de ansattes sidste arbejdsdag. Den 21. december 2012 var i forvejen sidste dag, jf. ferieplanen, hvor det er anført, at ferien er fra lørdag den 22. december 2012 til onsdag den 2. januar 2013. De 11 har fået udbetalt løn for feriedage, SH og ledighedsdage.

Den 20. december 2012 blev han opmærksom på, at deres meddelelse fra den 19. december 2012 om hjemsendelse fra den 21. december kl. 14 var anderledes end i de andre fabrikker, hvor hjemsendelsen var pr. 1. arbejdsdag efter ferien, altså den 3. januar 2013. De skyndte sig derfor at rette på fejlen samme dag. Nogle af de ansatte underskrev rettelsen af den 20. december 2012.

Procedure

Klager har gjort gældende, at virksomhedens tilbagekaldelse af de 11 medarbejderes første hjemsendelse, og at give dem en ny hjemsendelse, skete ud fra et ønske om, at medarbejderne forbruger deres optjente ferie og SH betaling. Ved hjemsendelse af den 21. december 2012 indgår medarbejderne ikke i virksomhedens kollektive ferieplaner, og ved hjemsendelse fra den 3. januar 2013 vil medarbejderne være omfattet af virksomhedens kollektive ferieplaner, idet de skriftligt orienteres om hjemsendelse inden ferien påbegyndes. Virksomhedens handling med at ændre hjemsendelserne med den virkning, at medarbejderne derved opbruger optjent ferie, og at der vil gå længere tid inden en eventuel genansættelse, har karakter af misligholdelse af ansættelsesforholdet. Virksomheden skal derfor for overtrædelse af overenskomstens § 47, stk. 3, betale den krævede godtgørelse.

Indklagede har gjort gældende, at hjemsendelsen er hjemlet i overenskomstens § 46, stk. 11. Hjemsendelse må anses for undtagelse til overenskomstens opsigelsesregler, men der gælder samme fortolkningsprincipper. Påbuddet får virkning fra det tidspunkt, hvor påbuddet kommer frem, men inden for visse grænser kan det kaldes tilbage, inden det får virkning for medarbejderen. I denne sag blev ikrafttrædelsestidspunktet ændret, inden hjemsendelsen fik virkning ifølge det første varsel. Det bestrides, at der er retsgrundlag for godtgørelse på 8 dages dagpenge. Medarbejderne har oppebåret feriegodtgørelse, søgnehelligdagsbetaling og de 3 ledighedsdage for det relevante tidsrum. De har således ikke lidt noget tab som følge af ændringen af ikrafttrædelsen af hjemsendelsen. Hvis klager får medhold i, at hjemsendelsen trådte i kraft den 21. december 2012, og at feriedagene mellem jul og nytår ikke betragtes som afholdt, udgør medarbejdernes krav alene et krav på at holde 5 feriedage uden løn på et senere tidspunkt, idet feriegodtgørelsen for de 5 feriedage jo er udbetalt.

Opmandens begrundelse og resultat

Da der ikke mellem de af parterne udpegede medlemmer af voldgiftsretten er enighed om eller flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden.

Parterne aftalte under ekstraordinært SU-møde den 8. oktober 2012, at hjemsendelse ville være den fornuftigste løsning af problemerne med manglende ordrer til virksomheden.

Det fremgår af overenskomstens § 46 og § 47, at der i en sådan situation er hjemmel til hjemsendelse, og det anføres i § 47, stk. 3, at der er enighed om, at arbejdsgiveren – så vidt muligt – bør orientere medarbejderen i så god tid som muligt inden hjemsendelsen.

Det kan lægges til grund, at indklagede havde hjemmel til at beslutte hjemsendelse fra den 21. december 2012 kl. 14 eller fra og med den 3. januar 2013. Beslutningen om hjemsendelse den 21. december kl. 14 i Hobro blev meddelt de ansatte den 19. december 2012, og det må lægges til grund, at det var en fejl i forhold til de andre fabrikker. Henset til at ændringen til den 3. januar 2013 blev meddelt den 20. december 2012, finder opmanden, at meddelelsen den 19. december 2012 ikke havde nået at virke bestemmende på de 11 medarbejders handle måde, og at indklagede derfor ikke er bundet af denne meddelelse om hjemsendelse.

Indklagedes påstand om frifindelse tages herefter til følge.

T h i b e s t e m m e s:

Indklagede frifindes.

Hver part skal bære egne omkostninger og betale halvdelen af opmandens honorar og rejseudgifter.

København, den 9. juli 2013

Mogens Kroman